

אוניברסיטת בן גוריון
הפקולטה למדעי הרוח והחברה
אפריקה ואקטיביזם

2020-2021

סמסטר ב

יום ב' 16-18

מרצה: פרופ' לין שלר lynnsch@bgu.ac.il

עוזרת הוראה: שחר ליבנה shalivne@gmail.com

לקורס "אפריקה ואקטיביזם" שתי מטרות מרכזיות. המטרה הראשונה היא לחשוף את הסטודנטיות/ים המשתתפות/ים בקורס למגוון רחב של נושאים וסוגיות הקשורים לפיתוח והתנדבות קהילתית באפריקה ובישראל. נבחן גישות שונות של פיתוח קהילתי ואת האתגרים והדילמות השונים שעלו בעבר ועולים בהווה בניסיונות ליישם כל אחת מהגישות. המטרה השנייה היא לקדם פעילות ישירה של הסטודנטיות/ים בארגונים מקומיים בנדב. דרך עבודת ההתנדבות, הסטודנטיות/ים ירכשו ניסיון אישי בעבודה קהילתית. הדיונים בשיעורים והביקורים בארגונים שונים יאפשרו לנו לקשור בין החלק התיאורטי לחלק המעשי בקורס. במהלך הקורס יתקיימו שיעורי מבוא בנושא ההיסטוריה של שפיתוח באפריקה ומעורבות של גורמים שונים בפיתוח קהילתי. לאחר מכן נסייר בארגונים השונים בהם מתנדבות/ים הסטודנטיות/ים על מנת לבחון את מגוון הפרקטיקות והגישות המיושמות בשטח.

בקורס "אפריקה ואקטיביזם" סטודנטיות/ים נדרשות/ים ליישם ולהפעיל את הידע שרכשו דרך מעורבות אישית בסוגים שונים של עשייה חברתית. הסטודנטיות/ים יחולקו לפרויקטים ומיזמים שונים בתוך האוניברסיטה ומחוצה לה. בסיום הקורס יידרשו הסטודנטיות/ים להציג את פועלן/ם בפני הכיתה ולהגיש דו"ח מסכם לפעילותן/ם בארגון. כמו כן, יתקיים מבחן בית בסוף הקורס.

על הסטודנטיות/ים המשתתפות/ים בקורס חלה חובת נוכחות בשיעורים ובסיוורים, וחובת קריאת המאמרים המופיעים בסילבוס לקראת השיעורים הרלוונטיים. הציון הסופי בקורס יורכב מהשתתפות פעילה והערכת המרצה, הערכת פעילות הסטודנט/ית בארגון, הצגת הפרויקט בכיתה והעבודה קבוצתית המסכמת (50%) עבודה אישית מסכמת (50%).

דרישות הקורס והרכב הציון:

1. נוכחות חובה - היעדרות מעל למכסה המותרת משמעה ציון נכשל בקורס.
2. עבודה אישית מסכמת 50% - מכלל הציון לקורס (3-5 עמודים)
3. פרויקטים קבוצתיים - 50% - מכלל הציון לקורס, כולל:
 - הערכת פעילות הסטודנט/ית בארגון
 - הצגת סיכום הפרויקט בכיתה ע"י הקבוצה
 - דו"ח מסכם קבוצתי

מהלך הקורס ותוכן המפגשים - ייתכנו שינויים!

1.3 מבוא לקורס: הצגת התנדבויות ובחירת עדיפויות על-ידי הסטודנטים

8.3 הבניית ידע על אפריקה

לין שלר, "מבוא" בתוך: **השדות באפריקה: חוויות של מחקר והבניית הידע**. עורכות: ר. ג'ינאו, נ. לוי, ול. שלר. חיפה: פרדס הוצאה לאור. 2016.

15.3 תיאוריות של פיתוח בינלאומי וקהילתי באפריקה

רעות ברק וויקס, "מבוא: פיתוח בינלאומי באפריקה", מתוך: י. נ. גז, ר. ברק וייס, מ. כגן (עורכים) **פיתוח בינלאומי באפריקה: בין הלכה למעשה**. חיפה: פרדס הוצאה לאור. 2019.

יונתן גז, "סיכום", מתוך: י. נ. גז, ר. ברק וייס, מ. כגן (עורכים) **פיתוח בינלאומי באפריקה: בין הלכה למעשה**. חיפה: פרדס הוצאה לאור. 2019.

Dambisa Moyo, *Dead Aid: Why Aid Is Not Working and How There Is Another Way for Africa* Penguin Books, 2009. Chapter 1-2.

22.3 להתנדב או לא להתנדב?

Cole, Teju. "The white-savior industrial complex." *The Atlantic*, no. 21. March (2012).

<https://nowwhitesaviors.org/blog/>

<https://nowwhitesaviors.org/who-we-are/purpose/>

<https://nowwhitesaviors.org/what-we-can-all-learn-from-stacey-dooleys-white-savior-row-her-refusal-to-do-better/>

<https://nowwhitesaviors.org/the-ethics-of-volunteering-and-voluntourism/>

<https://nowwhitesaviors.org/how-to-be-an-advocate-without-perpetuating-the-white-savior-complex/>

5.4 גישות ישראליות לפיתוח בין לאומי מרצה אורח: מר אלון בר, מנכ"ל סיד

12.4 משבר הפליטים בעולם ובישראל: סקירה כללית מרצה אורח: המרכז לפליטים בנגב

גליה צבר. "מעובדים זרים למהגרי עבודה. קווים כלליים לתיאור סוגיית הגירת העבודה בעולם ובישראל", מתוך: לא באנו להישאר: מהגרי עבודה מאפריקה לישראל ובחזרה. אוניברסיטת תל אביב. 2008, עמודים 35-44.

19.4 עדות אישית של מבקש מקלט מאפריקה בישראל מרצה אורח: פרטים בהמשך

26.4 5 סחר הוגן מרצה אורח: רז פרוגל, רכז הקואליציה לקידום סחר הוגן בישראל

3.5 אין שיעור – עבודה בקבוצות על הפרויקטים

10.5 כלכלת פיתוח מרצה אורח: פרטים בהמשך
בנרג'י אבהיג'יט ודופלו אסתר. (2020). **כלכלה ענייה**, חיפה: פרדס. הקדמה, פרק 1, פרק 2.

27.5. במקום 24.5 סיור בדרום תל אביב ביום חמישי – פרטים בהמשך

31.5 דילמות, אתגרים והפקחת לקחים של סטודנטיות/ים ובוגרות/ים מתנדבות/ים באפריקה: פאנל של בוגרי ובוגרות המשלחות ותכנית ההתמחויות של מרכז אפריקה

7.6 הצגת פרוייקטים

14.6 הצגת פרוייקטים